

2A PART: La nova gramàtica de la llengua catalana, del 2016, incorpora algunes novetats i un nou enfocament més flexible: evita la distinció correcte/incorrecte que substitueix per adequat/inadequat segons les situacions.

Després de la publicació de la Gramàtica de la llengua catalana l'any 2016, l'Institut d'Estudis Catalans n'ha presentat dues versions reduïdes per fer accessible la normativa gramatical a un públic més ampli:

2018 Gramàtica essencial de la llengua catalana (GEIEC), en línia

2019 Gramàtica bàsica i d'ús de la llengua catalana (GBU), en paper

Per triar si una forma és adequada o no caldrà tenir en compte el fet que la comunicació sigui oral o escrita, el grau de formalitat, les condicions de producció, la tradició o novetat de la forma, etc.

Algunes novetats gramaticals són la incorporació d'alguns connectors com ara **degut a**, **donat que...** (Degut a la pluja s'ha anul·lat el concert) i alguns quantitatius invariables que fem servir en plural en registres informals (**massa**, **força**, **prou**, etc.) i són normativament invariables.

Per exemple: No hem fet prou pastissos..

També en els usos orals i escrits no formals i col·loquials usarem formes de pronoms que hem d'evitar en graus de formalitat més alts.

- **Pots donar més aigua al nen?**
- **Sí, ara n'hi dono / ara li'n dono**

Com van els bolets aquest any, Ramon?

Fantàstic! No n'hi havia (forma normativa) / n'hi havien (forma col·loquial) hagut mai tants!

I tu, dius mentides a la mama?

No, no, jo no n'hi (forma normativa) / li'n (forma col·loquial) dic

Pel que fa als verbs, es recullen alguns casos normativament invariables però que normalment quan parlem fem concordar:

Cal més cadires/ Calen més cadires
Com van els bolets, Ramon? Fantàstic no n'hi havia/ n'hi havien hagut mai tants!

Hem de tenir present que la llengua és viva i s'adapta a les necessitats dels parlants. Amb les noves tecnologies hem passat a fer servir la llengua escrita de manera molt més habitual per comunicar-nos en la vida quotidiana amb la família i els amics i la llengua ha de ser capaç de reproduir el llenguatge col·loquial i adaptar-se a les noves necessitats.

Ei! T'has enrecordat de comprar mandarines?

Sí, però al super no n'hi havien.

Podeu trobar més informació a:

http://www.iec.cat/llengua/documents/ortografia_catalana_versio_digital.pdf

<https://aplicacions.llengua.gencat.cat/llc/AppJava/index.html>

DITES I BEN DITES

A Catalunya tenim un munt d'expressions i dites populars referides a aquestes festes. De vegades, també tenim dubtes de com hem de dir alguns mots tan típics d'aquestes dates.

Aquí us fem un tast de com ho hem de dir:

- Cap d'Any- 1 de gener.
- Nit de Cap d'Any- 31 de desembre.
- Els Reis d'Orient- En Melcior, en Gaspar i en Baltasar. O com diem popularment: el rei blanc, el rei ros i el rei negre.
- Cavalcada- el 5 de gener al vespre, els Reis d'Orient es passegen en comitiva per pobles i ciutats.
- La rifa de Reis- Com la Grossa però el dia de Reis.

I aquí teniu una mostra de dites que potser sentirem aquests dies:

- Gelada de Cap d'Any, pa per tot l'any.
- Per Reis, el dia creix i el fred neix.
- Els Reis d'Orient porten coses a tota la gent.